

Afscheid

Het schooljaar nadert zijn einde. Ik heb zonet afscheid genomen van een paar paboklassen die ik niet meer zal hebben volgend jaar. Afscheid nemen: dat is des schoolmeesters droeve lot. Het went nooit. Ik zie de studenten door de deur van de toekomst verdwijnen. Ik blijf achter in een leeg en stil lokaal. Heimwee knaagt zich een weg naar binnen. Wat een gave mensen, wat een wondermooie ontmoetingen weer dit schooljaar. En niet alleen dit jaar, is zie alle jaren dat ik voor de klas mag staan even voor me opdoemen. Ze liggen als handschriften over elkaar en vormen een palimpsest van herinneringen in de ziel.

Zinnen van het gedicht "Jaareinde" van Carlo Reiziger uit de bundel "Kristallen" –die ik ooit kreeg van een studente die al jaren oud-studente is en vol liefde haar zorgklas onderwijst– klinken in mijn hoofd op: „Zorgvuldig schuiven zij de stoelen bij / de tafels waar zij zaten, veertig weken. / Staand in de deur geef ik het laatste teken / en groet. Zij slaan de ogen naar opzij.”

Herfstbockje

Ik zie het hele jaar aan me voorbijtrekken. De vele vreugdevolle uren die ik les mocht geven op deze school. Tussendoor naar de uithoeken des lands reizen om lezingen te geven. Het was mijn eerste jaar als columnist voor het RD. Om vanwege wat ik schreef door collega's of studenten achtereenvolgens "pacifist", "ijsbeer" of "teachbot#32" te worden genoemd.

Ik mijmer over de weg vinden als ouderling in de kerk en samen met mijn bezoekbroeder mijn parochianen bezoeken en proberen om tot een wezenlijk gesprek te komen. De vreugde ervaren van een boek dat ik mocht uitgeven – iets wat ook nu weer voelde als de geboorte van een geesteskind. Ondertussen talloze mails binnenkrijgen over het alledaagse werk: cijfers invoeren, scriptieteksten lezen, roosterwensen opgeven en vergaderingen plannen.

Zomaar tussendoor schiet dan ineens een prachtige mail binnen van een oud-studente over het boek "Herinneringen van een schoolmeester" van W. G. van de Hulst. (Ik lees dat boek momenteel en dan denk ik: hij kon zijn leerlingen ook niet missen en dat troost me dan op een vreemde manier). Soms komt er via een mail dan ineens een schreeuw om aandacht van iemand die in grote nood is gekomen. „Het uitnemendste van dit alles is moeite en verdriet.” Maar gelukkig komt er dan even later weer een mail van mijn broer: of ik zaterdagavond een herfstbockje kom drinken ter verpozing; dan is er ook weer de vreugde.

Zo wisselden vreugde en verdriet elkaar af gedurende dit zware maar mooie jaar. Ik voel me after all een dankbaar mens.

Een collega loopt voorbij. Hij ziet me zitten en zegt: „Wat zit je te mijmeren?” Dat brengt me weer enigszins terug in de realiteit. „Het leven gaat verder en dat is ook weer mooi”, zo zegen we tegen elkaar. Er komen volgend schooljaar weer nieuwe studenten langs en we mogen zelf ook verder reizen door de tijd. Ik pak mijn spullen en sluit de deur af. Ik breng mijn tas naar mijn kamer en plak de foto's van de klassen die ik uitzwaaide aan de muur waar al vele andere herinneringen hangen. Ik beschouw die muur als mijn schoolmeesterlijke iconostase.

Mijn maag begint zich onderwijl flink te roeren. Ik begin honger te krijgen en ga naar de keuken waar mijn gewaardeerde gastronomische collega's me weer vergasten op een heerlijke maaltijd. Omdat ik vegetarisch eet staat er altijd een speciaal bakje tofunasi voor mij klaar, wat sommige andere

collega's met afgunst vervult: „Jij hebt zeker speciale privileges hier?” Ik ontken dat dan natuurlijk niet.

Stationnetje

Na afloop van het eten ga ik nog een paar uur les geven aan onze lerarenopleiding geschiedenis. Het wordt al donker als ik uiteindelijk naar het station van Gouda loop. In de trein zie ik hoe langzaam de avond over de velden valt. De trein zit nog vol voor dit late uur maar er hangt een weldadige stilte. Ik kom in een stemming van zoete droefenis en lichtbittere vreugde om heel deze wereld in zijn schoonheid en weedom.

Als ik op Rotterdam CS kom is het al helemaal donker. Een bedelaar vraagt in dichtvorm om geld maar iedereen negeert hem. Ik wacht tot mijn trein naar Dordrecht komt en even later rijden we weer voort door de avond. Nog net heb ik mijn aansluiting en tien minuten later check ik op stationnetje Sliedrecht –waar ik al vanaf mijn brugklastijd op treinen wacht– het schooljaar uit.

Dr. Ewald Mackay (1964) is historicus en filosoof. Hij is werkzaam als docent geschiedenis, cuma en filosofie aan Driestar hogeschool te Gouda. Reageren? rubriekforum@refdag.nl